

Zaproszenie do składania tekstów do numeru specjalnego:

Zwrot ku transnarodowości? Gender, podmiotowość oraz konwencja artystyczna w polskim dramacie, teatrze i performansie

„Polish Theatre Perspectives” Vol. 3, nr 2 (jesień/zima 2012)

Zeszyt pod redakcją **Haliny Filipowicz** (University of Wisconsin-Madison, USA)
i **Elwiry Grossman** (University of Glasgow, Wielka Brytania)

Zapraszamy do składania propozycji tekstów do numeru specjalnego „Polish Theatre Perspectives”, recenzowanego pisma naukowego wydawanego w języku angielskim przez Instytut Jerzego Grotowskiego we Wrocławiu.

Punktem wyjścia projektu jest intrygująca zbieżność, która zachodzi obecnie między językiem teorii gender a językiem studiów performatywnych. Teoretycy gender zaczynają mówić o płci kulturowej jako „stylu”, „akcie” czy „performansie”, będącym w pewnym sensie zjawiskiem zewnętrznym w stosunku do tożsamości. Podobnym dyskursem posługują się także badacze teatru i dramatu, którzy coraz częściej używają narzędzi poznawczych i kategorii interpretacyjnych wypracowanych na gruncie szeroko pojętej performatyki. Mimo że performatywny aspekt przedstawień teatralnych jest przedmiotem ożywionej refleksji krytycznej, to jednak poststrukturalistyczna koncepcja dramatu jako swoistego performansu skupia o wiele mniej uwagi. Z kolei koncepcja gender jako „stylu”, „aktu” czy „performansu” prowokuje do pytania: czy czasem nie marginalizuje ona, lub wręcz nie przesłania dyskryminacji w społeczeństwie ze względu na płeć? Jeśli gender jest „stylem”, „aktem” lub „performansem”, to w jaki sposób możemy wyjaśnić uporczywe trwanie praktyk dyskryminacyjnych?

Projekt ma również na celu zmierzyć się z szeroko rozpowszechnionym choć fałszywym przekonaniem: mianowicie, że dopiero w XX wieku płeć kulturowa została ukształtowana jako płynna i pojemna kategoria. Proponujemy zatem przyjrzeć się problemowi gender z perspektywy historycznej, przyjmując, że przełom XVIII i XIX wieku stanowi paradygmatyczny moment, w którym euroamerykańska konceptualizacja płci kulturowej uległa zawężeniu. To właśnie wtedy dawniejsze pojęcie podmiotowości seksualnej jako zjawiska płynnego i pojemnego zostało zastąpione współczesnym, węższym pojęciem tożsamości seksualnej rozumianej jako nienaruszalny fakt natury. Jak podkreśla Thomas Laqueur (*Making Sex: Body and Gender from the Greeks to Freud*) i inni badacze, wcześniejszy związek między płcią (biologia) a gender (kultura) uległ przekształceniu na przełomie XVIII i XIX wieku, gdy tożsamość stopniowo zaczęto uznawać za kategorię zakorzenioną w biologicznej różnicy płciowej, a nie w kulturowej tradycji.

c.d. str. 2

Cel numeru specjalnego jest dwojaki:

- (1) inspirowanie dalszych badań i refleksji krytycznej nad zmieniającą się relacją gender - seksualność i/lub inne kategorie podmiotowości (takie jak: narodowość/pochodzenie etniczne, status społeczny, wiek i religia);
- (2) badanie punktów przecięcia między gender i podmiotowością a konwencją artystyczną.

Interesują nas teksty związane z problematyką gender w polskim dramacie, teatrze i performansie w dowolnym okresie.

Choć zeszyt specjalny skupia się na perspektywie studiów gender, to zachęcamy również do prezentacji badań w ujęciu interdyscyplinarnym. Mamy też nadzieję, że nadesłane teksty podejmą wyzwania, przed którymi staje polski dramat, teatr i performans we współczesnym, zglobalizowanym świecie.

Redaktorki numeru zapraszają badaczy, praktyków teatru i tłumaczy do nadsyłania propozycji artykułów (minimum 750 słów plus wybrana bibliografia).

Propozycje (konspekty) można składać w języku polskim lub angielskim. Autorzy przyjętych zgłoszeń zostaną poproszeni o przedstawienie gotowych artykułów (o objętości 5000-7000 słów).

Artykuły zostaną skierowane do anonimowych recenzentów wewnętrznych. Prace w języku polskim, które uzyskają akceptację do druku, zostaną przetłumaczone na angielski.

Prosimy o zapoznanie się z wytycznymi dla autorów i szczegółami dotyczącymi procesu recenzowania oraz kwestii praw autorskich w zakładce „Do Autorów” na stronie internetowej PTP: www.ptpjournal.com/pl.

Osoby planujące przygotowanie prac w języku angielskim prosimy o zapoznanie się z zasadami redakcji tekstu przyjętymi przez „Polish Theatre Perspectives” za poradnikiem Modern Humanities Research Association, który można pobrać bezpłatnie ze strony:

www.mhra.org.uk/Publications/Books/StyleGuide/download.shtml.

Terminy dla numeru specjalnego „Polish Theatre Perspectives” są następujące:

Zgłaszanie propozycji (konspektów): **1 listopada 2010**

Powiadomienie o przyjęciu propozycji: **1 grudnia 2010**

Nadsyłanie artykułów: **1 sierpnia 2011**

Powiadomienie o przyjęciu artykułów: **jesień 2011**

Data publikacji: **31 października 2012**

Pytania w związku z zaproszeniem prosimy kierować do redaktorek zeszytu pod adresem: hfilipow@wisc.edu oraz E.Grossman@slavonic.arts.gla.ac.uk

Propozycje (konspekty) i artykuły przyjmujemy w postaci załączników jako pliki MS Word lub RTF pod adresem: submissions@ptpjournal.com